

Regeringen
 Justitiedepartementet
 103 33 STOCKHOLM

Revisorsnämndens årsredovisning för räkenskapsåret 2015

Revisorsnämnden (RN) överlämnar härmed årsredovisningen för räkenskapsåret 2015.

Innehåll	Sidnummer
1. RN:s uppgifter	2
2. Resultatredovisning	3
2.1 Ekonomiskt resultat	3
2.1.1 Examinationsverksamheten	3
2.1.2 Auktorisation, godkännande och registrering	4
2.1.3 Tillsyn	4
2.1.4 Internationella kontakter	6
2.2 Verksamhetsmål – återrapportering	7
2.2.1 Examinationsverksamheten	7
2.2.2 Beslut om auktorisation, godkännande och registrering	7
2.2.3 Tillsyn	9
2.2.4 Internationella kontakter	12
2.3 Övriga mål och återrapporteringskrav	14
2.4 Budgetutfall	17
2.5 Kompetensförsörjning	18
3. Resultaträkning	19
4. Balansräkning	19
5. Tilläggsupplysningar och noter	20
5.1 Tillämpade redovisningsprinciper	20
5.2 Värderingsprinciper	21
5.3 Uppgifter enligt 7 kap. 2 § FÅB	21
5.4 Anställdas sjukfrånvaro i procent	23
5.5 Noter till resultat- och balansräkningar	24
5.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter	28

Revisorsnämnden

Supervisory Board of Public Accountants

Postadress/Postal address	Besöksadress/Visiting address	Telefon/Telephone	Telefax/Fax	Bankgiro	Org.nr
Box 24014 104 50 Stockholm Sweden	Karlavägen 104 www.rn.se rn@revisorsnamnden.se	08-738 46 00 +46-8-738 46 00	08-738 46 01 +46-8-738 46 01	784-8419	202100-4805

1. RN:s uppgifter

Förordningen (2007:1077) med instruktion för Revisorsnämnden¹ säger följande:

Revisorsnämndens verksamhet syftar till att upprätthålla förtroendet för revisorers verksamhet och för auktorisationsystemet för att på så sätt bidra till att olika intressenter har tillgång till trovärdig ekonomisk information om företags redovisning och förvaltning.

Revisorsnämnden ska

- 1. handlägga frågor om auktorisation och godkännande av revisorer samt registrering av revisionsbolag i syfte att tillgodose samhällets behov av kvalificerade och oberoende externa revisorer,*
- 2. utöva tillsyn i syfte att säkerställa att auktoriserade och godkända revisorer samt registrerade revisionsbolag driver revisionsverksamhet som är av hög kvalitet och uppfyller höga etiska krav,*
- 3. pröva frågor om disciplinära åtgärder,*
- 4. anordna examina och lämplighetsprov,*
- 5. föra ett register över auktoriserade och godkända revisorer samt registrerade revisionsbolag,*
- 6. lämna information och uppgifter i frågor om auktorisation, godkännande, registrering och tillsyn,*
- 7. följa utvecklingen inom revisorsområdet och särskilt beakta nya nationella och internationella förhållanden som har eller kan få betydelse för tillsynen över revisorer och revisionsbolag samt för tolkningen och utvecklingen av god revisors- och revisionsred, samt*
- 8. vara representerad i samordningsorganet för tillsyn enligt förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.*

Det är särskilt viktigt att Revisorsnämnden i sin verksamhet ingriper mot revisorer som medverkar till eller underlättar för ekonomisk brottslighet.

RN:s verksamhet fördelar sig i huvudsak på fyra områden: examination, ansökningsärenden gällande auktorisation, godkännande och registrering, tillsyn samt internationellt arbete. Tillsynsområdet – som år 2015 omfattade ca 77 procent av den totala verksamheten – innefattar periodiskt återkommande kvalitetskontroll, systematisk och uppsökande tillsyn (SUT), disciplinärenden samt förhandsbesked.

Den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen (se 27 a § revisorslagen [2001:883]) sker med två huvudsakliga inriktningar. Revisorer och revisionsbolag som har revisionsuppdrag i noterade företag² kontrolleras inom ramen för den särskilda kvalitetskontrollen. Övrig kvalitetskontroll avser revisorer som inte har uppdrag i noterade bolag. Sistnämnda kontroll sker genom att RN dels kvalitetssäkrar den kontroll som revisorsorganisationen FAR utför av sina medlemmar, dels direkt kontrollerar de revisorer som inte är anslutna till FAR. SUT-ärenden initieras av RN efter ett riskbaserat urval. Om det vid en kvalitetskontroll eller i ett SUT-ärende framkommer allvarliga brister inleds ett disciplinärende. Disciplinärenden öppnas i övrigt efter underrättelser från Skatteverket samt efter anmälningar från andra myndigheter, klienter och andra intressenter eller på RN:s eget initiativ med anledning av bl.a. uppgifter i media. Förhandsbesked kan avse antingen om en revisor med hänsyn till sin opartiskhet och

¹ Senast ändrad 2014:202.

² Bolag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad eller på en motsvarande marknad utanför EES.

självständighet kan inneha ett visst revisionsuppdrag eller om en revisor får utöva viss s.k. sidoverksamhet.

2. Resultatredovisning

2.1 Ekonomiskt resultat

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

RN:s verksamhet är helt avgiftsfinansierad. Intäkterna består huvudsakligen av provavgifter, ansökningsavgifter, årsavgifter samt avgifter för periodiskt återkommande kvalitetskontroll. Intäkterna disponeras av myndigheten.

Nedan framgår RN:s intäkter och kostnader fördelade på myndighetens huvudsakliga arbetsområden (tabell 1). De intäkter och kostnader som är direkt hänförliga till ett visst område har förts till detta. Övriga intäkter och kostnader (inklusive lönekostnader) har fördelats på arbetsområdena med utgångspunkt från den procentuella arbetstiden för respektive område (se tabell 2).

Tabell 1 – fördelning av intäkter/kostnader

År	2015		2014		2013	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Arbetsområde						
Examination	6 173	-4 725	4 339	-4 091	4 591	-5 258
Aukt./godk./registrering	2 253	-2 959	2 440	-1 802	2 215	-1 628
Tillsyn varav:	27 542	-21 777	25 353	-26 093	19 944	-24 816
<i>Särskild kvalitetskontroll</i>	6 508	-3 912	6 017	-4 088	2 814	-3 163
<i>Övrig kvalitetskontroll</i>	502	-398	848	-879	556	-599
<i>Tillsyn exkl. kvalitetskontroll</i>	20 533	-17 467	18 488	-21 126	16 575	-21 055
Internationellt arbete	1 665	-1 508	853	-1 061	815	-1 118
Totalt	37 634	-30 968	32 985	-33 047	27 564	-32 820
Resultat		6 666		-62		-5 256

Tabell 2 - arbetstid i procent

Arbetsområde	2015	2014	2013
Examination	6,4	4,4	6,5
Ansökningar (A/G/R)	11,7	6,7	6,3
Tillsyn varav:	76,8	85,6	83,5
<i>Särskild kvalitetskontroll</i>	13,2	10,9	7,3
<i>Övrig kvalitetskontroll</i>	1,3	2,4	1,1
<i>Tillsyn exkl. kvalitetskontroll</i>	62,2	72,3	75,1
Internationellt	5,1	3,3	3,7
	100	100	100

2.1.1 Examinationsverksamheten

Den 1 juni 2013 togs möjligheten att avlägga prov för att bli godkänd revisor bort. Samtidigt skärptes kraven för att få avlägga examen. Sammantaget har detta medfört att antalet tentander har sjunkit kraftigt i förhållande till åren före regeländringarna.

Från och med höstprovet 2013 anordnas endast en examen per provomgång. Avgiften för att delta i prov är 25 000 kr, fördelad på en administrationsavgift om 5 000 kr och en examensavgift om 20 000 kr.³

Antalet tentander och kostnaderna per tentand de senaste tre räkenskapsåren framgår av tabellen nedan.

Tabell 3 – antal tentander och kostnad

	2015	2014	2013
Revisorsexamen (t.o.m. våren 2013)			169
Revisorsexamen (ny hösten 2013)	242	202	112
Totalt antal	242	202	281
Kostnad totalt (tkr)	4 725	4 091	5 258
Kostnad per tentand (tkr)	19,5	20,3	18,7

2.1.2 Auktorisation, godkännande och registrering

Från och med den 1 juli 2014 är avgiften för ansökan om auktorisation och godkännande som revisor samt registrering av revisionsbolag 3 100 kr (tidigare 2 600). Snittkostnaden för en ansökan framgår av tabell 4 nedan.

Tabell 4 – antal inkomna ansökningar samt snittkostnad per ansökan

		2015	2014	2013
Förstagångsansökningar	Auktorisation	154	105	117
	Godkännande	0	0	126
	Registrering ⁴	23	17	18
Ansökningar om fortsatt förordnande	Auktorisation	468	465	373
	Godkännande	86	128	214
	Registrering	13	21	16
Totalt antal ansökningar		744	736	864
Kostnad totalt (tkr)		2 959	1 802	1 628
Kostnad per ansökan (tkr)		4,0	2,4	1,9

2.1.3 Tillsyn

Som framgår av tabell 1 fördelas intäkter och kostnader inom tre olika arbetsinriktningar på tillsynsområdet, dvs. särskild kvalitetskontroll, övrig kvalitetskontroll samt tillsyn exkl. kvalitetskontroll (huvudsakligen SUT och disciplinärenden).

Avgifterna för tillsynsområdet regleras i revisorsförordningen och består i huvudsak av följande:

- årsavgift enligt 23 § andra stycket,
- avgift för periodiskt återkommande kvalitetskontroll enligt 26 § första stycket samt
- särskild årsavgift för periodiskt återkommande kvalitetskontroll enligt 26 § andra stycket.

³ Före 1 juni 2014 var avgifterna 3 000 respektive 13 000 kr.

⁴ I registrering av revisionsbolag ingår 2015 inga registreringar av revisionsföretag från tredjeländ (2014 = 0 st, 2013 = 2 st, 2012 = 0 st).

Avgifterna enligt 26 § redovisas direkt på *Övrig kvalitetskontroll* respektive *Särskild kvalitetskontroll*. Årsavgifterna enligt 23 § är 5 500 kr per revisor och 20 000 kr per registrerat revisionsbolag och sedan 1 juli 2014 tas motsvarande avgifter ut för tredjelandsrevisorer.⁵ Avgifterna fördelas på RN:s olika uppgifter inom tillsynsområdet (med undantag för den särskilda kvalitetskontrollen) samt på internationellt arbete med utgångspunkt från nedlagd tid.

Ärendena inom tillsynsområdet skiftar kraftigt i omfattning och svårighetsgrad, vilket innebär stora variationer i tidsåtgång. Att fördela totalkostnaden per prestation – t.ex. på antalet ärenden eller kontroller – skulle därför bli missvisande. RN har mot den bakgrunden begränsat återrapporteringen till att redovisa det totala ekonomiska utfallet. Återrapporteringen av antalet ärenden och kontroller samt vad de resulterat i finns i avsnitt 2.2.3 Tillsyn (tabellerna 13–17).

Särskild kvalitetskontroll

Revisorer och revisionsbolag som har revisionsuppdrag i noterade företag ska kvalitetskontrolleras minst vart tredje år. För kontrollen uttas följande avgifter enligt 26 § andra stycket revisorsförordningen jämfört med 11 § RN:s föreskrifter (RNFS 2001:2) om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet:

- 10 000 kr för företag vars börsvärde uppgår till högst 150 miljoner euro,
- 20 000 kr för företag vars börsvärde överstiger 150 miljoner euro men inte 1 miljard euro,
- 40 000 kr för företag vars börsvärde överstiger 1 miljard euro samt
- 40 000 kr för företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en marknad utanför Sverige.

Tabell 5 – ekonomiskt resultat av särskild kvalitetskontroll

År	2015	2014	2013
Intäkter			
Särskilda årsavgifter	6 480	5 990	2 805
Del av övriga intäkter exkl. direkta	28	27	9
	6 508	6 017	2 814
Kostnader			
Externa konsulter	578	1 165	1 264
Del av totala kostnader exkl. direkta	3 334	2 923	1 898
	3 912	4 088	3 163
Resultat	2 596	1 929	-349

Övrig kvalitetskontroll

Revisorer och revisionsbolag som inte är föremål för särskild kvalitetskontroll enligt föregående avsnitt ska kvalitetskontrolleras minst vart sjätte år. Avgiften för kontrollen tas ut med stöd av 26 § första stycket revisorsförordningen och har fastställts av RN efter samråd med Ekonomistyrningsverket (ESV). Avgiften täcker i det enskilda fallet endast kostnaden för en av RN anlita kontrollant som får ett fastställt standardarvode per timme samt ersättning för kostnader som är förenade med uppdraget. RN:s merkostnader för kontrollen i form av utredningstid, administration m.m. täcks genom årsavgiften enligt 23 § andra stycket revisorsförordningen.

⁵ Före den 1 juli 2014 uppgick årsavgiften såväl för revisorer som revisionsbolag till 4 300 kr.

Tabell 6 – ekonomiskt resultat av övrig kvalitetskontroll

År	2015	2014	2013
Intäkter			
Direkta intäkter (avgifter)	63	239	309
Fördelning av årsavgifter (bas %, se tabell 2)	436	603	245
Del av övriga intäkter exkl. direkta	3	6	1
	502	848	556
Kostnader			
Externa konsulter	63	239	309
Del av totala kostnader exkl. direkta	335	640	290
	398	879	599
Resultat	104	-31	-43

Tillsyn exklusive kvalitetskontroll

Detta arbetsområde är RN:s mest tidskrävande och innefattar huvudsakligen SUT och disciplinärenden, dvs. de tillsynsärenden som faller utanför den periodiska kvalitetskontrollen. På grund av detta bär arbetsområdet också den större delen av de totala indirekta kostnaderna.

Tabell 7 – ekonomiskt resultat av tillsyn exkl. kvalitetskontroll

År	2015	2014	2013
Intäkter			
Direkta avgifter	10	16	6
Fördelning av årsavgifter (bas %, se tabell 2)	20 394	18 294	16 480
Del av övriga intäkter exkl. direkta	129	178	88
	20 533	18 488	16 575
Kostnader			
Direkta kostnader	542	603	599
Externa konsulter	1 245	1 114	985
Del av totala kostnader exkl. direkta	15 679	19 408	19 471
	17 467	21 126	21 055
Resultat	3 066	-2 638	-4 480

2.1.4 Internationella kontakter

I regleringsbrevet för 2015 har regeringen uppdragit åt RN att följa och medverka till den internationella utvecklingen inom revisorsområdet. En redogörelse för hur RN fullgjort dessa uppgifter finns i avsnitt 2.2.4 nedan. RN:s kostnader för verksamheten (se tabell nedan) täcks genom den arbetstidsbaserade fördelningen av årsavgifterna.

Eftersom verksamheten är processinriktad – där målsättning är att långsiktigt verka för en ändamålsenlig tillsyn – snarare än prestationsinriktad är kostnaderna för prestationer som är hänförliga till olika delar av den internationella verksamheten svåra att beräkna. Storleken på ingående poster kan variera kraftigt mellan olika år beroende på vilka arbetsinsatser som har krävts, främst avseende förhandlingar inom EU:s institutioner.

Tabell 8 – ekonomiskt resultat internationellt arbete ⁶

År	2015	2014	2013
Intäkter			
Fördelning av årsavgifter (bas %, se tabell 2)	1 655	844	810
Del av övriga intäkter exkl. direkta	11	8	4
	1 665	853	815
Kostnader			
Direkta kostnader	236	154	161
Externa konsulter	0	11	0
Del av totala kostnader exkl. direkta	1 272	896	957
	1 508	1 061	1 118
Resultat	157	-208	-304

2.2 Verksamhetsmål – återrapportering

2.2.1 Examinationsverksamheten

Mål

Prov för revisorsexamen ska anordnas minst en gång under året.

Återrapportering

Nämnden ska redovisa hur många gånger prov för revisorsexamen anordnats under året, hur många som deltagit i proven och hur många som har erhållit godkänt resultat.

RN har under 2015 anordnat prov för revisorsexamen vid två tillfällen. Proven genomfördes i Stockholm den 26–27 maj respektive den 30 november–1 december. Antalet tentander samt hur många som genomförde proven med godkänt resultat framgår av tabell 9.

Tabell 9 – examinationsverksamheten

År	2015		2014		2013	
	antal tentander	godkänt resultat	antal tentander	godkänt resultat	antal tentander	godkänt resultat
<i>Revisorsexamen (t.o.m. våren 2013)</i>					169	82
Revisorsexamen (ny hösten 2013)	241	138	202	124	112	68
Totalt	241	138	202	124	281	150

2.2.2 Beslut om auktorisation, godkännande och registrering

Mål 1

Beslut i ärenden om auktorisation, godkännande och registrering ska meddelas senast två månader från det datum fullständig ansökan inkommit till nämnden.

⁶ Resekostnader bärs till viss del av EU:s institutioner.

Åtterrapportering

Nämnden ska redovisa antalet inkomna ansökningar och antalet beslut om auktorisation, godkännande och registrering samt antalet beslut som meddelats senare än två månader från det datum fullständig ansökan inkommit till nämnden.

Antalet inkomna respektive avgjorda förstagångsansökningar under året framgår av tabellen nedan. En ansökan om auktorisation återtogs av sökanden. En ansökan om auktorisation avvisades pga. att ansökningsavgift inte betalades in. Besluten har i samtliga ärenden meddelats inom två månader från det datum då ansökan var fullständig.

Tabell 10 – förstagångsansökningar⁷

År	2015		2014		2013	
	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade
Auktorisation	154	150	105	106	117	115
Godkännande	0	0	0	1	126	125
Registrering	23	16	17	18	18	15
varav rev. företag från tredjeland	(0)	(0)	(0)	(0)	(2)	(2)
Totalt	177	166	122	125	261	255

Mål 2

Beslut i ärenden om fortsatt auktorisation, godkännande och registrering ska normalt meddelas senast en månad före utgången av pågående period.

Åtterrapportering

Nämnden ska redovisa antalet inkomna ansökningar och antalet beslut om fortsatt auktorisation, godkännande och registrering samt antalet beslut som meddelats senare än en månad före utgången av pågående period.

Nämnden ska redovisa antalet auktoriserade respektive godkända revisorer i början av året respektive i slutet av året. Inom varje delgrupp ska fördelningen mellan antalet kvinnor och män framgå.

Giltighetstiden för auktorisation, godkännande och registrering är fem år och antalet femårsförordnanden som löper ut under ett år varierar. Av tabell 11 framgår hur många revisorer och revisionsbolag som varit aktuella för nytt femårsförordnande under åren 2013–2015 samt hur många ansökningar som inkom respektive beviljades. Avslag har under året meddelats i två ärenden om fortsatt godkännande samt i två ärenden om fortsatt auktorisation.

Av besluten 2015 har 96,8 procent meddelats senast en månad innan pågående period löpte ut.⁸ Förseningarna har huvudsakligen orsakats av att ansökningar har kommit in sent eller krävt kompletteringar i flera omgångar. Tre av avslagsbesluten försenades främst pga. att det krävdes omfattande utredningar för att bedöma sökandenas lämplighet.

⁷ Observera att inkomna och beviljade ansökningar inte korrelerar, pga. ingående balans respektive utgående balans 2015.

⁸ 2014 = 98,4 %, 2013 = 92,8 %, 2012 = 95,5 %.

Tabell 11 – ansökningar om fortsatt förordnande

		Auktoriserade Revisorer	Godkända revisorer	Registrerade revisionsbolag	Totalt
2015	Aktuella	508	106	16	630
	Inkomna	468	86	13	567
	Beviljade	466	84	13	563
2014	Aktuella	512	157	26	695
	Inkomna	465	128	21	614
	Beviljade	464	126	21	611
2013	Aktuella	392	266	17	675
	Inkomna	373	214	16	603
	Beviljade	385	198	15	598

Tabell 12 – totalt antal revisorer i kåren

			Per den 1 januari	Per den 31 december	Förändring netto
2015	Auktoriserade	män	1 970	1 910	
		kvinnor	995	982	
		summa	2 965	2 892	
	Godkända	män	467	411	
		kvinnor	188	173	
		summa	655	584	
Totalt		3 620	3 476	-144	
2014⁹	Auktoriserade	män	2 040	1 970	
		kvinnor	1 080	995	
		summa	3 120	2 965	
	Godkända	män	529	467	
		kvinnor	208	188	
		summa	737	655	
Totalt		3 857	3 620	-237	
2013¹⁰	Auktoriserade		2 032	3 120	
	Godkända		1 888	737	
	Totalt		3 920	3 857	-63

2.2.3 Tillsyn

Mål 1

Nämnden ska bedriva tillsyn genom periodiskt återkommande kvalitetskontroll, systematisk och uppsökande tillsyn (SUT) samt prövning av disciplinärenden och förhandsbesked. Förutom handläggning av disciplinärenden ska tyngdpunkten i verksamheten ligga på den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen.

Återrapportering

Revisorsnämnden ska redovisa hur många disciplinärenden som öppnats under året, hur många av dessa som utgör egna initiativärenden samt hur många som kan hänföras

⁹ Kravet på uppdelning i män och kvinnor tillkom 2014.

¹⁰ Förändringen i fördelningen av antalet auktoriserade och godkända revisorer vid 2013 års ingång respektive utgång beror på ändringen i revisorslagen den 1 juni, då 1 138 godkända revisorer med revisorsexamen med automatik blev auktoriserade revisorer.

till den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen respektive den systematiska uppsökande tillsynsverksamheten. Därutöver ska nämnden redovisa under året öppnade och avgjorda ärenden inom ramen för olika projekt inom den systematiska uppsökande tillsynsverksamheten.

Nämnden ska dessutom redovisa antalet öppna tillsynsärenden vid årets slut, fördelade på disciplinärenden och övriga tillsynsärenden enligt mål 1.

Antalet **öppnade disciplinärenden** fördelade på anmälare samt andelen egna initiativärenden och hur många av de sistnämnda som kan hänföras till den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen respektive till SUT framgår av tabellen nedan.

Tabell 13 – antal öppnade disciplinärenden

	2015	2014	2013
Egna initiativärenden	29	58 ¹¹	26
• varav från kvalitetskontroll	8	21	12
• varav från SUT	5	10	3
Skatteverket	12	6	13
Klienter	23	32	26
Övriga	30	43	56
Totalt	94	139	121

Antalet ärenden som under året öppnats, avslutats respektive överförts till disciplinärende inom de olika SUT-projekten framgår av tabellen nedan.

Tabell 14 – SUT

Projekt	Antal ärenden inom respektive projekt 2015		
	Öppnade ¹²	Avslutade ¹³	varav till disciplin ¹⁴
1-2 SUT-projekten 1 och 2 avslutades 2007 respektive 2009. Projekten ersattes av periodiskt återkommande kvalitetskontroll.			
3. Övertagen kvalitetskontroll ¹⁵	6	5	2
4. Revisor med stort antal uppdrag			
5. Tveksamheter vid förnyelse			
6. Revisor som tidigare erhållit varning	1		
7. Övriga ¹⁶	10	8	2
Totalt inom samtliga projekt:	17	13	4

Ärendebalansen avseende tillsynsärenden vid utgången av 2015 framgår av tabellen nedan.

¹¹ Fördelningen 2014 av antalet ärenden från kvalitetskontroll respektive från SUT har korrigerats.

¹² Öppnade ärenden inom samtliga projekt 2014 = 6, 2013 = 21, 2012 = 11.

¹³ Avslutade ärenden inom samtliga projekt 2014 = 19, 2013 = 11, 2012 = 9.

¹⁴ Ärenden till disciplin från samtliga projekt 2014 = 9, 2013 = 3, 2012 = 7.

¹⁵ Granskning av revisorer som utträtt ur FAR innan kvalitetskontroll genomförts eller som vägrat underkasta sig FAR:s kvalitetskontroll.

¹⁶ Flertalet avser revisorer som underkänts i respektive byrås interna kvalitetskontroll.

Tabell 15 – ärendebalans tillsyn

År	2015	2014	2013
Disciplinärenden	70	88	94
Övriga tillsynsärenden enligt mål 1 (kvalitetskontroll, SUT och förhandsbesked)	31	32	51
Totalt	101	120	145

Mål 2

Minst hälften av alla disciplinärenden som öppnas ska vara avgjorda inom ett år från öppningsdagen och minst 90 procent ska vara avgjorda inom två år.

Åtterrapporering

Nämnden ska redovisa antalet avgjorda disciplinärenden under året och hur många som haft en handläggningstid överstigande 12 månader, 18 månader respektive två år. Nämnden ska även redogöra för utgången i de disciplinärenden som avgjorts under året.

Tabell 16 – handläggningstid för disciplinärenden

	Inom			Längre än två år	Totalt antal
	12 mån	12–18 mån	18–24 mån		
2015	71 63,39%	32 28,57%	9 8,04%	0	112 100,0%
2014	96 66,21%	28 19,31%	21 14,48%	0	145 100,00%
2013	74 53,20%	33 23,70%	32 23,00%	0	139 100,00%

Av de 112 ärenden som avgjordes under året avsåg 80 ärenden auktoriserade revisorer, 30 ärenden godkända revisorer och 3 ärenden registrerade revisionsbolag. Av ärendena avskrevs 15 stycken pga. att revisorn eller bolaget begärde att auktorisationen, godkännandet eller registreringen skulle upphävas.¹⁷

Tabell 17 – disciplinära åtgärder

		Auktoriserade revisorer	Godkända revisorer	Revisions- Bolag	Totalt
2015	Upphävande	4	3	0	7
	Varning	23	9	1	33
	Erinran	1	0	0	1
	Totalt	28	12	1	41
2014	Upphävande	4	4	–	8
	Varning	24	8	1	33
	Erinran	4	2	1	7
	Totalt	32	14	2	48
2013	Upphävande	1	3	–	4
	Varning	27	6	–	33
	Erinran	6	3	1	10
	Totalt	34	12	1	47

¹⁷ Nio auktoriserade och fem godkända revisorer samt ett bolag.

Av de 41 besluten om disciplinär åtgärd överklagades 22.0 procent.¹⁸ Under 2015 har överprövningar i de allmänna förvaltningsdomstolarna av RN:s disciplinbeslut inte lett till någon ändring i val av disciplinär åtgärd.

Mål 3

Ansökan om förhandsbesked ska avgöras inom två månader från det datum fullständig ansökan inkommit till nämnden.

Åtterrapporering

Nämnden ska redovisa antalet inkomna ansökningar och antalet beslut om förhandsbesked samt antalet beslut som meddelats senare än två månader från det datum fullständig ansökan inkommit till nämnden.

Under 2015 inkom nio ansökningar om förhandsbesked.¹⁹ En ansökan avvisades och en ansökan återtogs av sökanden. Beslut i ärendena meddelades inom den föreskrivna tiden.

2.2.4 Internationella kontakter

Mål

Nämnden ska följa och medverka till den internationella utvecklingen inom revisorsområdet särskilt rörande god revisorssed, god revisionssed och tillsynsfrågor.

Åtterrapporering

Nämnden ska redovisa hur man följt och medverkat till den internationella utvecklingen inom revisorsområdet, särskilt rörande EU:s arbete och samarbetet med de nordiska länderna.

Allmänt

RN:s internationella engagemang sker på nordisk, europeisk och global nivå. Med undantag för delar av det europeiska samarbetet rör det sig i huvudsak om samarbete mellan tillsynsmyndigheterna i respektive land. När det gäller det europeiska arbetet har det i hög grad sett inom ramen för EU:s institutioner.

EU

RN har även under 2015 bistått regeringen vid arbetet med förhandlingarna kring tillämpningen av EU:s nya rättsakter på revisorsområdet²⁰ samt vid de under året förda förhandlingarna inom EU:s institutioner. Arbetet inom EU:s institutioner har främst bestått i deltagande vid de s.k. Transposition Workshops vid vilka tolkningen och tillämpningen av rättsakterna har diskuterats.

RN:s insatser inom EU har i övrigt liksom tidigare år gjorts inom ramen för kommissionens arbetsgrupp European Group of Auditors' Oversight Bodies (EGAOB) och dess beredande arbetsgrupp. EGAOB består av representanter från medlemsländernas

¹⁸ 2014 = 14,6 %, 2013 = 21,3 %, 2012 = 17,3 %.

¹⁹ 2014 = 7, 2013 = 4, 2012 = 6.

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/56/EU av den 16 april 2014 om ändring av direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning.

tillsynsmyndigheter. Gruppens uppgift är att fungera som ett rådgivande organ till kommissionen i revisionsfrågor. Arbetet i EGAOB och dess arbetsgrupp har liksom tidigare år i hög omfattning varit inriktat på förhållandet till tillsynsorgan från tredjeländ. Av särskild betydelse har även detta år varit frågan om hur tillsynen ska organiseras beträffande de europeiska revisorer som står under tillsyn av den amerikanska tillsynsorganisationen Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) på grund av att de reviderar bolag med värdepapper som är noterade på en amerikansk börs eller dotterbolag till sådana bolag. Ambitionen är att finna samarbetsformer mellan tillsynsmyndigheterna i EU:s medlemsstater och PCAOB som leder till att PCAOB i högre grad ska kunna förlita sig på det tillsynsarbete som utförs av de europeiska tillsynsmyndigheterna. Inom EGAOB pågår vidare förberedelser för bildandet av en kommitté för europeiska tillsynsmyndigheter för revisorer Committee of European Auditing Oversight Bodies (CEAOB). CEOB ska dels ta över de uppgifter som nu utförs av EGAOB, dels få vissa uppgifter när det gäller harmoniseringen av revisorsregleringen och tillsynen inom EU. Frågor av särskild betydelse är ramarna för samarbetet samt det resursbehov som verksamheten kan komma att kräva.

RN har också deltagit i European Audit Inspection Group (EAIG) som är en arbetsgrupp av europeiska tillsynsmyndigheter för revisorer. Ändamålet med gruppen är att främja samarbete och enhetlighet inom Europa bl.a. vad avser återkommande kvalitetskontroll av revisorer och revisionsföretag som utför revision i företag av allmänt intresse. Inom ramen för EAIG deltar RN även i utvecklingsarbetet av ett ramverk för inspektionsmetodologi – Common Audit Inspection Methodology (CAIM). Arbetet har under 2015 varit inriktat på utvecklingen av utformning av gemensamma europeiska granskningsprogram för systembaserad kvalitetsgranskning enligt International Standard On Quality Control 1 (ISQC 1), ISA 540 *Granskning av uppskattningar i redovisningen* samt ISA 600 *Särskilda överbåganden – revision av koncernredovisningar*. Tanken är att på sikt utarbeta gemensamma europeiska granskningsprogram för samtliga ISA. Implementeringen av en första version av granskningsprogrammet för systembaserad kvalitetsgranskning enligt ISQC 1 har påbörjats av RN under året. En anpassning har även skett inom ramen för CAIM till de nya EU-reglerna om revisorer och revision som träder i kraft 2016. Andra aktiviteter inom ramen för EAIG:s arbete är regelbundna möten med de fyra största revisionsbolagen för att diskutera iakttagelser från kvalitetskontrollerna samt möten med de organisationer som driver den internationella utvecklingen av revisionsstandarder och etiska standarder.

Norden

Som ett led i det strukturerade nordiska samarbete som inleddes 2005 har såväl RN som den danska tillsynsmyndigheten under 2015 stått värd för möten mellan de svenska, norska, danska, finska och isländska tillsynsmyndigheterna för ömsesidiga erfarenhetsutbyten. Vid sammankomsten diskuterades frågor om bl.a. införlivandet av EU:s reformpaket, tillsynens betydelse för utvecklingen av revisionskvaliteten samt samarbete kring tillsyn av internationella koncerner. Särskilt fokus har ägnats åt frågor som har uppkommit i samband med tillsynsarbetet i respektive land och förutsättningarna för att genomföra gemensamma inspektioner av revisioner av gemensamt intresse för de nordiska tillsynsmyndigheterna. Vid det av RN arrangerade mötet i Stockholm presenterade det Nordiska Revisorsförbundet (som består av de nordiska revisorsföreningarna) ett förslag till en nordisk standard för revision i mindre företag.

Övriga internationella kontakter

RN har under 2015 haft fortsatta diskussioner med PCAOB. Syftet med diskussionerna har varit att planera formerna för kommande samarbete. Vidare har de under 2014 genomförda gemensamma inspektionerna avrapporterats.

Som ett led i det pågående internationella samarbetet deltog RN:s chefsjurist i december 2015 vid ett av PCAOB anordnat seminarium rörande gemensamma frågor inom revisorstillsynen. Fokus vid seminariet var på de nya utmaningarna för revisionen. Man diskuterade bl.a. hur de nya tekniska hjälpmedlen påverkar revisionens kvalitet.

RN är medlem i organisationen International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR), vars syfte är att på olika sätt främja samarbete mellan tillsynsmyndigheter på revisorsområdet världen över. IFIAR har drygt 50 medlemmar och växer fortlöpande. IFIAR:s arbete har två huvudsakliga syften. Det ena är utveckling av kvalitetskontroll för att göra de nationella tillsynsmyndigheternas arbetsmetoder så samordnade och effektiva som möjligt. IFIAR arbetar här bl.a. genom särskilda seminarier för erfarenhetsutbyte där medlemmarnas praktiskt arbetande kvalitetskontrollanter träffas en gång per år och diskuterar ett antal ämnen på detta område. Det andra syftet är att etablera någon form av tillsyn över de stora globala revisionsnätverken. Med den form IFIAR har i dagens läge kan det inte bli fråga om tillsynssamarbete i formell mening. Däremot sker en djuplodande dialog mellan organisationen och företrädare för de globala nätverken. I en arbetsgrupp i vilken RN är medlem behandlas frågor om hur det internationella samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna ska kunna utformas främst när det gäller informationsutbyte samt multilaterala inspektioner. Detta arbete utmynnade i ett s.k. Multilateral Memorandum of Understanding som ska kunna användas för internationellt tillsynssamarbete.

RN har under 2015 medverkat i ett plenarmöte och i det årliga kvalitetskontrollseminariet samt deltagit i den nyss nämnda arbetsgruppens verksamhet, vilken har bedrivits genom telefonkonferenser. Vid plenarmötet var de viktigaste frågorna hur IFIAR:s arbete ska utvecklas och hur detta ska finansieras. Mötet beslutade att fortsätta det inledda arbetet med ett permanent sekretariat.

2.3 Övriga mål och åiterrapporteringskrav

Nämnden ska

- *Vid utformningen av föreskrifter och allmänna råd beakta att myndigheten ska bidra till regeringens mål att minska de administrativa kostnaderna för företagen.*
- *Inom ramen för sin verksamhet verka för att öka medvetenheten hos revisorer om behovet inom revisionsverksamheten av att uppmärksamma och anmäla misstänkt korruptionsbrottslighet.*
- *Redogöra för övergripande slutsatser som dragits av tillsynsverksamheten.*
- *Redogöra för sådant samarbete med andra myndigheter som har till syfte att motverka ekonomisk brottslighet.*

Åiterrapportering föreskrifter och allmänna råd

RN har under 2015 inte beslutat några nya föreskrifter eller allmänna råd.

Återrapportering korruption

RN har under 2015 via informationsinsatser riktade mot revisionsbranschen arbetat med att öka medvetenheten hos revisorer om behovet av att inom revisionsverksamheten uppmärksamma och anmäla misstänkt korruptionsbrottslighet. Det har främst handlat om att RN i olika sammanhang har lyft fram frågor om korruptionsbrottslighet. Främst kan nämnas diskussioner med FAR om vikten av att frågorna beaktas i utbildningen och i den kvalitetsdiskussion som sker i revisorbranschen. Vidare har frågan om korruption lyfts inom ramen för den särskilda kvalitetskontrollen. RN har också vid de möten som hållits med Ekobrottsmyndigheten diskuterat korruptionsbrottslighet och hur revisorstillsynen på ett effektivare sätt ska kunna fånga upp brister i revisorers aktivitetsplikt. Frågor om korruption har även tagits upp inom ramen för det internationella samarbetet där representanter från de stora revisionsbolagens internationella nätverk ingår.

Återrapportering övergripande slutsatser av tillsynen

Ett viktigt syfte med RN:s tillsynsverksamhet är att säkerställa att revisionsverksamheten håller hög kvalitet och att kvaliteten utvecklas på ett ändamålsenligt sätt, vilket är av stor betydelse för förtroendet för revisionen och revisorerna. Som nämnts ovan innefattar RN:s tillsynsverksamhet periodiskt återkommande kvalitetskontroll, SUT samt handläggning av disciplinärenden och förhandsbesked.

RN:s samlade tillsynsverksamhet har stora möjligheter att hitta de brister i revisionskvalitet som kan förekomma. Här har de återkommande kvalitetskontrollerna – i jämförelse med övriga tillsynsverksamhet – den fördelen att granskningen direkt eller indirekt omfattar samtliga auktoriserade och godkända revisorer. Av betydelse är också att kvalitetskontrollsystemet har anpassats för de olika typer av uppdrag som de kontrollerade revisorerna och revisionsbyråerna har samt formerna för deras verksamhet. Härigenom kan RN fånga upp eventuella problem som sammanhänger med uppdragens art eller formerna för revisionsverksamheten. En viktig effekt av kontrollverksamheten är att de revisorer som utför mycket bristfälliga revisioner kan upptäckas och att RN i den följande disciplinhandläggningen kan upphäva auktorisationen eller godkännandet, vilket på sikt innebär en kvalitetshöjning i kåren som helhet. Slutligen ska noteras att antalet disciplinära åtgärder berör en mycket liten del av den totala revisorskåren – cirka 1,1 procent 2015. Procenten, som ligger på ungefär samma nivå år från år, kan inte leda till annan slutsats än att revisionskvaliteten i Sverige överlag är god.

Även givet denna slutsats har RN i sin tillsynsverksamhet funnit att det finns vissa brister i utförandet av revisionerna som förekommer mer frekvent eller som är av större betydelse. Samtidigt ska det framhållas att de slutsatser som dras om frekvensen av konstaterade brister delvis styrs av de fokusområden som RN har vid varje tillfälle.

I likhet med vad som avrapporterades föregående år har RN kunnat konstatera att de internationella revisionsstandarderna ISA, som har varit tillämpliga på samtliga lagstadgade revisioner i Sverige sedan 2011, ännu inte fått fullt genomslag. Som exempel på detta kan följande nämnas.

ISA 230 *Dokumentation av revisionen* behandlar revisorns dokumentationsskyldighet och kräver att revisorn identifierar riskområden, granskar dessa och drar slutsatser från vad han eller hon har funnit. RN har i sin tillsynsverksamhet funnit ett stort antal brister i dokumentationen av väsentliga granskningsområden och obligatoriska åtgärder i revisionen. Ställningstaganden och slutsatser baserade på utförda granskningsåtgärder

har inte dokumenterats på ett tydligt och överskådligt sätt. Det är först efter kompletterande information från respektive revisor som RN kunnat övertyga sig om att tillräckliga revisionsinsatser har vidtagits.

Intäktsredovisningen är normalt ett väsentligt granskningsområde som revisorn har anledning att ägna särskild uppmärksamhet åt. Så har dock inte alltid skett. Revisionen av intäktsredovisningen består ofta av en beräkning av årets bruttovinstmarginal på en aggregerad nivå och jämförelse av denna med föregående års bruttovinstmarginal. Revisorn har ofta inte dokumenterat sina beräkningar och vid avvikelser mellan åren många gånger accepterat företagsledningens förklaringar utan att utvärdera dem med professionell skepticism.

Många revisorer använder numera IT-baserade revisionsverktyg. RN har kunnat konstatera att revisorerna inte alltid analyserar den information som de moderna IT-baserade verktygen genererar och checklistor tenderar många gånger att fyllas i slentrianmässigt. Inte sällan saknas referens till underliggande dokumentation som stöd för slutsatserna.

En återkommande fråga i RN:s tillsynsverksamhet är om revisorn har inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis om varulagrets existens och skick genom att närvara vid lagerinventeringen. Om det inte är möjligt att närvara ska revisorn utföra alternativa granskningsåtgärder för att ändå kunna inhämta föreskrivna revisionsbevis. Kan sådana revisionsbevis inte inhämtas, ska revisorn modifiera uttalandet i revisionsberättelsen. RN har kunnat konstatera att efterlevnaden är inte är tillräcklig god, varken vad avser den fysiska närvaron vid inventeringen eller de alternativa åtgärderna.

En annan frekvent förekommande brist som RN har funnit i sina tillsynsärenden är granskningen av efterföljande händelser (händelser efter räkenskapsårets utgång). Revisorn ska vidta granskningsåtgärder som ger tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis för att alla händelser uppmärksammas som har inträffat mellan datumen för årsredovisningen respektive revisionsberättelsen och som kräver ändring av årsredovisningen. Granskningsåtgärderna ska syfta till att komplettera sådan granskning av rutinkaraktär som avser särskilda transaktioner som har inträffat efter räkenskapsårets slut och som har genomförts i syfte att få fram revisionsbevis för saldon på balansdagen. Det är RN:s slutsats att revisorerna, även om de genomför de grundläggande kontrollerna, inte alltid i tillräcklig omfattning vidtar de tillkommande åtgärder som standarderna föreskriver.

Ett betydelsefullt revisionsbevis är det uttalande från företagsledningen som revisorer ska inhämta i nära anslutning till revisionsberättelsens avgivande, dock inte efter detta datum. Uttalandet ska vara anpassat efter den enskilda revisionsklienten. RN har kunnat konstatera att revisorer inte alltid hanterat detta krav på ett korrekt sätt. Myndigheten har under 2015 liksom tidigare år kritiserat revisorer som överhuvudtaget inte har inhämtat uttalanden från företagsledningen, som har fått uttalanden som inte varit undertecknade av företagsledningen eller som har inhämtats för tidigt eller först efter revisionsberättelsens avgivande. Vidare har RN noterat att uttalanden från företagsledningen oftast är upprättade enligt en standardmall utan några individuella anpassningar. Detta trots att flera av de uppdrag som ingått i RN:s granskning t.ex. har innehållit svåra värderingsfrågor eller fortlevnadsproblem.

När det gäller revisionen av bl.a. noterade företag är ett betydelsefullt steg i revisionen den kvalitetssäkring som en partner som inte ingår i revisionsteamet ska göra. De

områden som denne särskilde kvalitetsgranskaren har att engagera sig i utgörs av bl.a. de väsentliga momenten i revisionens genomförande som planering, riskbedömningar, utvärdering och rapportering. Denne ska också med revisionsteamet diskutera andra betydelsefulla frågor. Kvalitetsgranskaren ska också bedöma revisionsföretagets opartiskhet och självständighet och om vederbörliga konsultationer ägt rum i svåra eller tvistiga frågor. Den särskilde kvalitetsgranskaren ska lägga ned tillräckligt med tid på sin uppgift. RN har funnit att dokumentationen av den särskilde kvalitetsgranskarens insatser, bedömningar och slutsatser är knapphändig och standardmässig, där beskrivning av de frågor som diskuterats och de slutsatser som dragits inte har dokumenterats på ett tydligt sätt. RN har också noterat att godkännande av planeringen av revisionen ges då revisionen i det närmaste är avslutad. Ofta görs den särskilde kvalitetsgranskarens insats för sent och riskerar då att gå från att vara ett reellt kvalitetshöjande instrument till att bli en formalitet.

Återrapportering myndighetssamarbete

Liksom föregående år har RN ingått i *Samordningsorganet för tillsyn över åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism* och aktivt medverkat i dess arbete genom att delta i möten och bidra till samordningsorganets skrivelser och rapporter. RN har vidare haft vissa kontakter på tjänstemannanivå med tjänstemän vid Finansinspektionen och Ekobrottsmyndigheten i frågor som rör revision och revisorer. Ett av syftena med mötena med dessa myndigheter har varit att utveckla samarbetet främst vad gäller att identifiera särskilda risker i näringslivet som kan beaktas i respektive myndighets verksamhet. Vidare har diskussioner fört med Skatteverket och Bokföringsnämnden om frågor av gemensamt intresse.

2.4 Budgetutfall

Budgetutfall

Nämnden ska redovisa utfall i förhållande till beräknad budget för den avgiftsbelagda verksamheten år 2015 samt kommentera och förklara väsentliga avvikelser mellan budget och utfall.

Återrapportering

Som framgår av tabellen nedan reviderades prognosen för räkenskapsåret 2015 i budgetunderlaget för 2016 i samband med de avgiftshöjningar som trädde i kraft runt halvårsskiftet 2014.

Tabell 18 – budget och balanserad kapitalförändring

	Ack res t.o.m 2013	Resultat 2014	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat 2015	Utg. ack. 2015
Regleringsbrev för 2015	1 499	-2 892	37 634	36 863	771	-622
Utfall enl. årsredovisningen för 2015	1 499	-62	37 634	30 968	6 666	8 103

Som framgår av tabellen har RN under året inte haft kostnader av den omfattning som beräknades vid avgiftshöjningen 2014. Detta beror till viss del på att vissa materiella investeringar och inköp ännu inte hunnit genomföras. Till större delen har dock kostnaderna påverkats av att RN inte lyckats uppnå den personalstyrka som budgeterades för (se mer i avsnittet Kompetensförsörjning).

2.5 Kompetensförsörjning

Rekrytering

RN:s personal består huvudsakligen av jurister och ekonomer, bl.a. ett flertal auktoriserade revisorer. RN:s personal om totalt 22 personer²¹ har en jämn könsfördelning. Åldersspridningen på myndigheten är relativt stor med en tyngdpunkt om drygt 45 procent i åldersgruppen 50-59 år. Vad gäller kärnkompetensen kan nämnas att revisorerna generellt sett är äldre än flertalet jurister. Detta beror på att RN främst har haft behov av auktoriserade revisorer med lång och kvalificerad yrkesutövning, medan juristerna normalt rekryterats i en tidigare fas av sitt yrkesliv. Sedan ett par år tillbaka har dock RN vid nyrekryteringar strävat efter att uppnå en mer blandad åldersstruktur i dessa två personalgrupper.

RN bedriver sedan länge ett aktivt arbete för att rekrytera ytterligare revisorer. De under 2015 förutsedda pensionsavgångarna har inte helt fått genomslag i RN:s verksamhet, eftersom de handläggare som gick i pension har valt att fortsätta arbeta för myndigheten. RN har också lyckats anställa ytterligare revisorer. Detta till trots kan konstateras att det fortfarande föreligger svårigheter att anställa kvalificerade revisorer i tillräcklig omfattning. Rekryteringsarbetet innefattar, förutom annonsering, kontakter med bl.a. branschorganisationen FAR och med de större registrerade revisionsbolagen. RN har också breddat rekryteringsbasen genom att sedan ett par år tillbaka inrikta rekryteringsarbetet även på mindre seniora revisorer. För att sätta RN ”på kartan” och därigenom bidra till att förbättra rekryteringssituationen när det gäller erfarna revisorer är det myndighetens ambition att intensivifiera det utåtriktade arbetet, bl.a. genom att i ökad utsträckning medverka i branschtidningen Balans. I fall där specifik kompetens behövs har myndigheten möjlighet att anlita externa konsulter med hög spetskompetens.

Vad gäller övriga personalkategorier ser RN inte några problem med att rekrytera den personal myndigheten behöver. Vid de rekryteringar som varit aktuella under senare år har det inte varit någon brist på lämpliga sökande.

Kompetensutveckling

Medarbetarna ska ha hög kompetens varför fortlöpande utbildningsinsatser görs på de områden som behövs för att utvidga och upprätthålla de kunskaper som myndighetens verksamhet kräver. Insatserna består av såväl interna kurser och seminarier som externa kurser, seminarier och konferenser.

Förutom internt genomförda insatser för kompetensutveckling har RN genomfört utbildningsseminarium tillsammans med Bokföringsnämnden avseende tillämpningen av redovisningsregler för olika specifika poster. RN har också tillsammans med Skatteverket genomfört ett seminarium i aktuella skattefrågor (bl.a. om kontanthantering).

Hälsofrämjande åtgärder

RN tillhandahåller hälsoundersökningar med intervaller om varje, vartannat eller vart tredje år beroende på medarbetarens ålder. Personalen har under 2015 haft tillgång till friskvård i form av rabatterade avgifter för motion och massage. Den fysiska arbetsmiljön bevakas löpande och kontorsrummen utrustas individuellt efter behov för att förebygga arbetsskador.

²¹ Uppgifterna avser förhållandena vid 2015 års utgång.

Bedömning

Trots kvarstående rekryteringsproblem och nedan beskrivna sjukskrivningarna har RN upprätthållit kvaliteten i verksamheten, till viss del genom att anlita externa konsulter. För att öka RN:s insatser kvantitativt krävs den utökning av personalstyrkan som planerats men ännu inte lyckats genomföras.

3. Resultaträkning (tkr)

	Not	2015	2014
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	37 627	32 936
Intäkter av bidrag		6	0
Finansiella intäkter	2	1	49
Summa		37 634	32 985
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-21 237	-23 520
Kostnader för lokaler		-2 592	-2 516
Övriga driftkostnader	4	-6 998	-6 725
Finansiella kostnader	5	-31	-10
Avskrivningar och nedskrivningar		-110	-275
Summa		-30 968	-33 047
Verksamhetsutfall		6 666	-62
Årets kapitalförändring	6	6 666	-62

4. Balansräkning (tkr)

	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	7	75	102
Summa		75	102
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	8	1	5
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9	122	168
Summa		124	172
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		350	720
Fordringar hos andra myndigheter	10	524	641
Övriga kortfristiga fordringar	11	6	43
Summa		880	1 404
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	12	586	595
Övriga upplupna intäkter	13	38	155
Summa		624	750

	Not	2015-12-31	2014-12-31
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		11 354	4 175
Summa		11 354	4 175
SUMMA TILLGÅNGAR		13 056	6 603
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	14	12	12
Balanserad kapitalförändring	15	1 438	1 500
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	6	6 666	-62
Summa		8 116	1 450
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	16	0	4
Övriga avsättningar	17	72	0
Summa		72	4
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	18	186	262
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	19	650	483
Leverantörsskulder		1 050	1 111
Övriga kortfristiga skulder	20	620	534
Summa		2 507	2 390
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	21	2 292	2 759
Övriga förutbetalda intäkter	22	70	0
Summa		2 362	2 759
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		13 056	6 603

5. Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

5.1 Tillämpade redovisningsprinciper

RN:s bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF) samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 10 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Villkor för avgiftsbelagd verksamhet

RN:s verksamhet ska finansieras med avgifter. Bestämmelser om rätt att ta ut avgifter finns i revisorsförordningen. Avgiftsintäkterna disponeras av RN. RN får sälja sammanställningar och utdrag ur revisorsregistret. Intäkterna disponeras av nämnden.

5.2 Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp enligt bestämmelserna i socialförsäkringsbalken (2010:110) och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till minst tre år. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år. Avskrivning sker linjärt från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Datorer och kringutrustning
5 år	Immateriella anläggningstillgångar
5 år	Serverar och kringutrustning
5 år	Möbler och kontorsmaskiner
8 år	Övriga inventarier

Omsättningstillgångar

Fordringar har efter individuell prövning tagits upp till det belopp som beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

5.3 Uppgifter enligt 7 kap. 2 § FÅB

Ersättningar och andra förmåner	2015	2014

Direktör

Anita Wickström <i>t.o.m 2015-11-30</i>	970,5	996,6

Tillsynsnämnden – ledamöter

Sten Andersson, ordförande	93,5	93,5
Stefan Holgersson <i>vice ordf. fr.o.m 2014-07-01</i>	43	18,5
Tomas Algotsson <i>fr.o.m. 2014-07-01</i>	41	20,5
Vilhelm Andersson <i>t.o.m. 2014-06-30</i>	-	26,5
Rune Brännström	43	41
Maria Danckler	41	45
Eva Ekström	43	45
Per-Ola Jansson	43	47
Kerstin Nyquist	41	47
Ola Wahlquist	43	47

Tillsynsnämnden – ersättare

Helena Dale	4	4
Peter Ek	-	4
Mikael Ernström	2	4
Bo Johansson	1	4
Birgitta Löf <i>fr.o.m. 2014-07-01</i>	2	–
Claes Norberg	2	–
Gustaf Sjöberg	-	5
Kristina Ståhl <i>t.o.m. 2014-06-30</i>	-	4
Gunnel Wennberg, <i>vice ordf. t.o.m. 2014-06-30, därefter ersättare</i>	-	25,3

Styrelseuppdrag i aktiebolag och statliga myndigheter**Tillsynsnämnden – ledamöter**

Rune Brännström	Fastighetsaktiebolaget Protinus (ordförande) Förvaltnings AB Lindöhall (ordförande) Hällristningen AB (suppleant) Advokatfirman Egnell AB (suppleant) Advokat Bo Lindeberg AB (suppleant)
	AB Commodium rei (ordförande) Rosedala gård AB (suppleant) Concursus Necessarius AB (ledamot) Advokatfirman Cademan AB (suppleant) Advokat Rune Brännström AB (ledamot) Bostadsrättsföreningen Musslan (ledamot) Advokatfirman Glimstedt Östergötland KB (prokurist) Advokatfirman Birgitta Mörner AB (suppleant) NameDac Förvaltning AB (suppleant)
Per-Ola Jansson	IPOJ Konsult AB (ledamot) LeanOn AB (styrelseordförande) Nordic Growth Market NGM AB (ledamot) SwedSec Licensiering AB (ledamot)
Kerstin Nyquist	Forskarskattenämnden (ledamot) Ekobrottsmyndighetens insynsråd (ledamot)
Ola Wahlquist	Balaena Konsult AB (ledamot)

Tillsynsnämnden – ersättare

Helena Dale	Anini Konsult AB (suppleant) Balansen Helena Dale AB (ledamot) Balansen HD AB (ledamot) Balansen ASM AB (suppleant) Balansen AB (suppleant) Balansen ESL AB (suppleant) Gliainvest AB (suppleant) SN:s Revisorer AB (suppleant) Nordebäckinvest AB (suppleant) Hasselbackens & Co AB (suppleant) Lilla ESL AB (suppleant)

Mikael Ernström	AB Ernströms Revisionsbyrå (ledamot) Ernströms Konsult i Ljusdal AB (ledamot) Ernströms Företagsservice AB (ledamot) Mittrevision AB (ledamot) T Cahling Revision AB (suppleant)
Michael Frie	Bostadsrättsföreningen Rosenhill (ledamot) Dalarö Advokataktiebolag (suppleant) Bird & Bird Administration AB (ordförande) Poppelman Advokat AB (suppleant) Lars-Henrik Tisell Advokat AB (suppleant) Bird & Bird AB (ordförande) Frie Advokat AB (ledamot) Bird & Bird Partners AB (ordförande) Bird & Bird Service AB (ordförande)
Birgitta Lööf	Rendelen 52 AB (suppleant) Rendelen 56 AB (suppleant) Rendelen 32 AB (suppleant) Rendelen 45 AB (ledamot)
Bo Johansson	Torgporten Revision Holding AB (ledamot) Torgporten Revision AB (ledamot)
Claes Norberg	Bokföringsnämnden (ledamot) Regelrådet (ersättare) BASkontogruppen I Stockholm AB (ledamot)
Gustaf Sjöberg	Finansinspektionen (ledamot) Sjöbergs Konditori i Gävle AB (styrelseordförande)
Gunnel Wennberg	Partibidragarnämnden (ordförande) Statsrådsarvodesnämnden (ledamot)

5.4 Anställdas sjukfrånvaro i procent

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaro för grupperna anställda –29 år samt anställda 30 år–49 år lämnas inte eftersom det inte finns någon anställd i förstnämnda grupp och antalet anställda iden senare understiger tio personer. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Tabell 19 – sjukfrånvaro (procent)

År	2015	2014
Totalt	9,8	3,7
Andel 60 dagar eller mer	65,2	38,5
Kvinnor	9,6	3,5
Män	9,9	3,8
Anställda – 29 år	–	–
Anställda 30 år – 49 år	–	–
Anställda 50 år –	11,5	4,4

Den totala sjukfrånvaron har ökat jämfört med tidigare år. Långtidssjukskrivningar utgjorde drygt 65 procent av den totala sjukfrånvaron. Eftersom RN har en liten personalstyrka ger längre sjukskrivningar ett mycket kraftigt statistiskt genomslag. Till större delen var orsaken till långtidssjukskrivningarna av privat karaktär. I det fall sjukfrånvaron har varit arbetsrelaterad har RN vidtagit åtgärder.

5.5 Noter till resultat- och balansräkningar

Resultaträkning

	2015	2014
Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
<i>Offentligrättsliga avgifter</i>		
Ansökningsavgifter	2 229	2 424
Årsavgifter	22 485	19 742
Särskilda årsavgifter	6 480	5 990
Examensavgifter	4 900	3 371
Administrationsavgifter examen	1 260	957
Övriga offentligrättsliga avgifter	78	268
Summa	37 431	32 752
<i>Övriga avgifter och andra ersättningar</i>		
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	195	184
Summa	195	184
Summa	37 627	32 936
Not 2 Finansiella intäkter		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	19
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	1	0
Intäktsränta från SPV	0	28
Övriga ränteintäkter	1	2
Summa	1	49
<i>Räntesatsen för ränte- och Avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.</i>		
Not 3 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	13 891	15 980
<i>varav lönekostnader ej anställd personal</i>	861	1 210
Sociala avgifter	6 869	7 158
Övriga kostnader för personal	477	383
Summa	21 237	23 520
Not 4 Övriga driftkostnader		
Reparationer och underhåll	34	0
Resor, representation, information	430	277
Köp av varor	391	310
Konsulttjänster avseende provkonstruktion och rättning	1 662	1 490

	2015	2014
Övriga konsulttjänster	3 479	3 741
Övriga driftkostnader	1 002	907
Summa	6 998	6 725
Not 5 Finansiella kostnader		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	29	0
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	0	2
Övriga finansiella kostnader	2	8
Summa	31	10
<i>Räntesatsen för ränte- och Avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.</i>		
Not 6 Årets kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet, resultat	6 666	-62
Summa	6 666	-62

Balansräkning

	2015-12-31	2014-12-31
Not 7 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	1 562	1 484
Årets anskaffningar	0	78
Summa anskaffningsvärde	1 562	1 562
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 460	-1 296
Årets avskrivningar	-27	-164
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 487	-1 460
Utgående bokfört värde	75	102
Not 8 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	458	458
Summa anskaffningsvärde	458	458
Ingående ackumulerade avskrivningar	-453	-450
Årets avskrivningar	-3	-3
Summa ackumulerade avskrivningar	-456	-453
Utgående bokfört värde	1	5
Not 9 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	3 147	3 147
Årets anskaffningar	42	0
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-74	0
Summa anskaffningsvärde	3 115	3 147
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 979	-2 871
Årets avskrivningar	-80	-108
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	67	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-2 992	-2 979
Utgående bokfört värde	122	168

		2015-12-31	2014-12-31		
Not 10	Fordringar hos andra myndigheter				
	Fordran ingående mervärdesskatt	479	420		
	Kundfordringar hos andra myndigheter	45	220		
	Summa	524	641		
Not 11	Övriga kortfristiga fordringar				
	Förskottskassa	6	6		
	Fordran Unit4Agresso	0	37		
	Summa	6	43		
Not 12	Förutbetalda kostnader				
	Förutbetalda hyreskostnader	508	509		
	Övriga förutbetalda kostnader	78	86		
	Summa	586	595		
Not 13	Övriga upplupna intäkter				
	Upplupna avgiftsintäkter avseende kvalitetskontroll	0	93		
	Upplupna avgiftsintäkter att vidarefakturera Riksrevisionen	38	62		
	Summa	38	155		
Not 14	Myndighetskapital				
	Specifikation förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enl resultaträkningen	Summa
	Utgående balans 2014	12	1 500	-62	1 450
	Rättelser	0	0	0	0
	Ingående balans 2015	12	1 500	-62	1 450
	Föregående års kapitalförändring	0	-62	62	0
	Årets anskaffning av anläggningstillgångar	0	-	-	0
	Årets kapitalförändring	-	-	6 666	6 666
	Summa årets förändring	0	-62	6 728	6 666
	Utgående balans 2015	12	1 438	6 666	8 116
		2015-12-31	2014-12-31		
Not 15	Statskapital				
	Statskapital utan avkastningskrav avs. konst			12	12
	Utgående balans			12	12
Not 16	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
	Ingående avsättning			4	56
	Årets pensionskostnad			-4	0
	Årets pensionsutbetalningar			0	-52
	Utgående avsättning			0	4

	2015-12-31	2014-12-31
Not 17 Övriga avsättningar		
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	31	19
Årets förändring	41	12
Summa utgående balans	72	31

Avsättning för lokalt omställningsarbete redovisas år 2015 som övrig avsättning. År 2014 redovisades detta som övrig upplupen kostnad (31 tkr). Omräkning av jämförelsetal har skett.

Not 18 Lån i Riksgäldskontoret		
<i>Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar</i>		
Ingående balans	262	460
Under året nyupptagna lån	42	77
Årets amorteringar	-118	-275
Utgående balans	186	262

Beviljad låneram enligt regleringsbrev	3 500	3 500

Not 19 Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
Utgående mervärdesskatt	0	5
Arbetsgivaravgifter	384	397
Leverantörsskulder andra myndigheter	266	80
Summa	650	483

Not 20 Övriga kortfristiga skulder		
Personalens källskatt	514	479
Dubbla inbetalningar av offentligrättsliga avgifter	0	55
Övrigt	106	0
Summa	620	534

Not 21 Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	1 209	1 457
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	73	121
Upplupna kostnader för provkonstruktion	787	665
Övriga upplupna kostnader	223	485
Summa	2 292	2 728

Avsättning för lokalt omställningsarbete redovisas år 2015 som övrig avsättning. År 2014 redovisades detta som övrig upplupen kostnad (31 tkr). Omräkning av jämförelsetal har skett.

Not 22 Övriga förutbetalda intäkter		
Övriga förutbetalda intäkter avseende examination 2016	70	0
Summa	70	0

5.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter

År	2015	2014	2013	2012	2011
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	3 500	3 500	2 500	2 500	2 500
Utnyttjad	186	262	460	772	1 102
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	19	101	168	201
Räntekostnader	29	0	0	0	0
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	37 634	32 026	30 222	34 353	33 065
Avgiftsintäkter	37 432	32 752	27 447	29 932	33 287
Övriga avgiftsintäkter	195	184	17	282	309
Anslagskredit – ej tillämplig					
Anslag – ej tillämplig					
Bemyndiganden – ej tillämplig					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	20	23	22	20	20
Medelantalet anställda (st)	24	25	23	21	20
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 541	1 424	1 473	1 533	1 495
Kapitalförändring					
Årets	6 666	-62	-5 256	-733	3 394
Balanserad	1 438	1 500	6 755	7 488	4 094

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 19 februari 2016

Per Johansson
Myndighetschef